

10. Erstatningsansvarsloven - Tort og godtgørelse, herunder til efterladte
11. Forsvarerbeskikkelse - Klageretten - Kontradiktion
12. Beslaglæggelse, ulovlig - Lang sagsbehandlingstid
13. Voldtægt - Drug rape - Erstatning
14. Vold i trafikken - Samfundstjeneste
15. Vold mod politiet - Betinget straf
16. Vold - Samfundstjeneste
17. Vold - Unge lovovertrædere - Betinget straf
18. Behandlingsdom - Ophævelse - Proportionalitet - Retslægerådet
19. Røveri - Betinget og delvis betinget - Unge lovovertrædere - Ungdomssanktion ikke idømt
20. Erstatning for uforholdsmæssig varetægtsfængsling forud for betinget straf - Egen skyld

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Erstatningsansvarsloven - Tort og godtgørelse, herunder til efterladte

Erstatningsansvarslovens § 26 og § 26 a

Opfølgning til artikel i Lf.Medd. 39/2008.

1. Sædelighedssager
2. Manddrab, vold og personskade
3. Andet
4. Pårørende

Ad 1)

I ovennævnte artikel er oversat en dom fra 2006, jfr. umiddelbart nedenfor.

1) Sædelighedssager**1.1) Tfk:**

2006.655 Ø	20.000	Anden kønslig omgængelse i 2002 ved 2 gange at have slikket på 13-årig datters bryster og stukket finger op i skeden. Byrettens straf på 8 måneder i landsretten nedsat til 4 måneder. Godtgørelsen var som påstået af datters advokat.
2008.314 Ø	100.000	Se nedenfor U 2008.1252 Ø.
2008.322 Ø	8.000	Se nedenfor U 2008.1261.
2008.355 V	5.000 25.000	Tidligere dømt for blufærdighedskrænkelser og siden for anden kønslig omgængelse. Nu i 2006 anden kønslig omgængelse, til dels forsøg over for 13-årig dreng. 25.000 kr., samt § 222, stk. 1, jfr. § 224 og § 225 ved at have udnyttet og krænket en 19-årig mentalt retarderet ved anden kønslig omgængelse, 25.000 kr. Endelig forsøgt at formå en 14-årig til seksuel omgang. 5.000 kr. Landsretten stadfæstede straffen på 1 års fængsel samt erstatningerne.

2008.366 V	75.000	Voldtægt i form af samleje og anden kønslig omgængelse i 2007 mod 70-årig dame, som T's ven boede til leje hos. Overgrebet havde stået på i adskillige timer, og T havde undervejs optaget fotos af K's blottede underliv. Landsretten forhøjede straffen fra 2 til 2½ år (dissens for 1½ år af en enkelt voterende) og stadfæstede godtgørelsen og udvisningen for bestandig (T's nationalitet ikke angivet i dommene).
2008.370 Ø	50.000	Anden kønslig omgængelse fra 1999 - 2007 og forsøg på voldtægt 2005 over for datter født 1993. Fængsel i 2 år. Straf og erstatning stadfæstet af landsretten, en enkelt dissens for frifindelse. Det blev i byretten lagt til grund, at voldtægtsforsøget var langt fra sin fuldbyrdelse. I begge instanser frifundet for pålæg efter straffelovens § 236 om at lade piger under 18 år tage ophold.
2008.398 Ø	15.000	Se nedenfor U 2008.1448 Ø
2008.395 Ø	80.000	Ulovlig frihedsberøvelse over 11 timer af 15-årig, henført under § 261, nr. 2, herunder voldtægt og anden kønslig omgængelse i flere omgange. Fængsel i 3 år og udvisning samt godtgørelse stadfæstet af landsretten.
2008.468 V	100.000	Overfaldsvoldtægt af 12-årig med kvælertag og trusler om samme på et øde sted. 3 års fængsel stadfæstet af landsretten. Godtgørelsen var som påstået.
2008.474 V	15.000	Under en noget uspecificeret periode fra 2001 – 2005 i et tilfælde slikket sin datter født 1996 i hendes blottede kønsdel. Byrettens betingede straf af 3 mdr. blev i landsretten gjort ubetinget. Godtgørelsen var som påstået.
2008.490 Ø	60.000	Voldtægt og forsøg herpå senere samme nat over for voksen datter. Landsretten forhøjede straffen fra 2 til 2½ års fængsel, men stadfæstede godtgørelsen.
2008.535 V	75.000	I en periode forud for feb. 2007 flere gange samleje og anden kønslig omgængelse med 13-årig datter, samt i 2006-2007 flere tilfælde af blufærdighedskrænkelser ved beføling på bryster, skridt og bagdel. Datteren var ikke

alderssvarende udviklet psykisk. T var selv omfattet af straffelovens § 69. Landsretten stadfæstede fængsel af 3 år. (TfK mangelfuld om påstanden om godtgørelse og byrettens resultat).

2008.543 V	?	Lettere dement bedstefader på 78 år havde i årene 1993-1999 begået seksuelle overgreb på tvillingebørnebørn f. 1987. TfK udeladt afgørelse om tort. Straffen på 1½ år i byretten skærpet til 2 år, under henvisning til, at der var tale om talrige overgreb over en lang periode. I formildende retning tiden og tiltaltes alder og moderate demens.
2008.548 V	100.000	Omkring 10 år i perioden 1988-1998 hyppigt, i perioder op til hver anden-tredie dag, haft anden kønslig omgang end samleje med datter født 1981. Der var bl.a. begæret 150.000 for tort. Landsretten skærpede straffen fra 2 til 2½ års fængsel.
2008.567 Ø	10.000	Se nedenfor U 2008.2065 Ø under pkt. 1.2
2008.573 V	30.000	Forsøg på voldtægt af tidligere kæreste samt anden kønslig omgængelse. Dertil hærværk og trusler. Der var bedt om 40.000 kr. Byrettens dom på 1 år og 3 måneder blev under dissens skærpet til 1 år og 6 måneder.
2008.577 Ø	75.000	Se nedenfor U 2008.2067 Ø under pkt. 1.2
2008.590 V	20.000?	Torterstatningen i byretten fremgår ikke klart af TfK's referat, erstatningskravet ikke påkendt i landsretten. 28-årig T havde samleje med pige på 14 år og 10 mdr. 3 måneders betinget fængsel (diss. for ubetinget), skærpelse af byrettens betingede straf på 60 dage.
2008.601 V	?	24-25-årig ustraffet T samleje med 14-årig pige, som han havde truffet i en svømmehal. Fængsel i 3 mdr., heraf 2 betinget stadfæstet af landsretten. Det fremgår ikke af TfK, om der blev behandlet et erstatningskrav.
2008.609 Ø	70.000	Overfaldsvoldtægt af 17-årig pige, som først blev trukket ind i en port, siden ført til T's lejlighed med en elefanthue trukket over hovedet og iført håndjern, afklædt, slikket i

skridtet og på kroppen, hvorefter T gennemførte vaginalt og analt samleje og holdt pigen frihedsberøvet i 1 time. Der var bedt om 75.000 kr. Landsretten stadfæstede straffen på 3 års fængsel.

2008.645 Ø	100.000	Se nedenfor U 2008.2330 Ø
2008.689 Ø	30.000	Se nedenfor U 2008.2345 Ø
2008.753 Ø	70.000	Frihedsberøvelse og vold over for frasepareret hustru, gjorde sig endvidere skyldig i voldtægt ved anvendelse af yderligere vold og forevisning af flere knive. Fængsel i 1½ år ubetinget. I byretten ville 2 dommere gøre 1 år af straffen betinget. Godtgørelsen stadfæstet af landsretten.
2008.860 V	0	Straf for samleje mv. med 13-årig gjort betinget, bl.a. under henvisning til, at der havde været et reelt kæreste-forhold. Ikke grundlag for tortgodtgørelse. I byretten idømt 6 måneder ubetinget og pigen tillagt 20.000.
2008.862 V	20.000	Social- og sundhedsassistent på bofællesskab for domsanbragte samleje med beboer. Fængsel i 60 dage betinget, godtgørelsen ikke indbragt for landsretten. Landsretten stadfæstede straffen og rettighedsfrakendelsen.
2008.874 V	80.000	Samleje og blufærdighedskrænkelser over for steddatter f. 1992, ved flere lejligheder under anvendelse af tvang. 3 år og 3 mdr. samt godtgørelsen stadfæstet af landsretten. Diss. i landsretten for frifindelse.
2008.877 Ø	10.000	Hjemmehjælper blufærdighedskrænkelser over for ældre damer, hvor han under badning stak finger op i henholdsvis skede og anus. Landsretten forhøjede straffen fra 4 til 6 måneders fængsel og stadfæstede tortgodtgørelsen.
2008.880 V	20.000	Befølt og suttet på lem på søn født 1996. Enkeltstående tilfælde. Fængsel i 3 måneder og godtgørelsen stadfæstet.

1.2) UfR:

2008.1252 Ø	100.000	Gennem en periode på 7 år samleje og anden kønslig omgængelse med niece, der i perioden var mellem 8 og 15 år. Fængsel i 3 år. Straf og godtgørelse stadfæstet af landsretten.
2008.1261 Ø	8.000	Bl.a. forsøgt at tungekysse 13-årig pige. Blufærdighedskrænkelser. Straf og godtgørelse stadfæstet af landsretten (dissens for skærpelse af straf).
2008.1281 Ø	20.000	Anden kønslig omgængelse med pige født 2001 samt blufærdighedskrænkelser. Fængsel i 5 måneder under henvisning til tidligere dom for blufærdighedskrænkelser. Landsretten fastsatte modsat byretten bestemmelse om pålæg, straffelovens § 236.
2008.1448 Ø	15.000	Under lægelig behandling befølt kvindelig patient på og i kønsdel. Fængsel i 50 dage sammen med godtgørelse stadfæstet af landsretten, der derudover idømte rettighedsfrakendelse indtil videre.
2008.2065 Ø	10.000	Truffet pige over netdating og i 2006 haft samleje med pigen, født 1993. Det blev lagt til grund, at pigen havde fortalt, at hun var 15 år. Hun blev gravid og fortalte først herefter sin rigtige alder. Betydelig grad af uagtsomhed, straffelovens § 226, jfr. § 222, stk. 1. Byretten udmålte 40 dage betinget, landsretten var enig i betinget straf, men uden straffastsættelse. Der var påstået 25.000 i tort, det fastsatte beløb på 10.000 stadfæstet af landsretten.
2008.2067 Ø	75.000	Grov voldtægt og anden kønslig omgængelse samt frihedsberøvelse af kvinde, der efter samleje mod betaling efterfølgende blev tvunget ind i en campingvogn, fik viklet tape om ansigtet og blev bundet fast til en seng ved arme og ben, fik klippet tøj af og blev udsat for flere tilfælde af vaginalt og analt samleje. Herefter slået med bælte, bundet i knælende stilling og igen udsat for vaginalt og analt samleje, hvorefter hun nøgen og bundet, med tape for øjnene blev kørt ud til et øde sted. Der var krav om torterstatning med 100.000. By- og landsret var

enige om størrelsen af godtgørelsen og strafudmålingen af fængsel i 3 år.

2008.2098 V	10.000	Forsøg på overtrædelse af § 218 ved at skaffe sig samleje med en kvinde, der på grund af søvn og spirituspåvirkethed var ude af stand til at modsætte sig handlingen. Der var krav om godtgørelse på 20.000 kr., der blev fulgt i byretten, men i landsretten blev nedsat. På grund af personlige forhold, sygdom og en 12-årig søn blev byrettens ubetingede straf på 3 mdr. nedsat til 60 dage betinget i landsretten.
2008.2330 Ø	100.000	Frifundet i byretten, men i landsretten dømt for anden kønslig omgængelse og forsøg på samleje, § 224, jfr. § 222, stk. 2, jfr. stk. 1, jfr. § 223, ved fra 2004-2007 at have forsøgt samleje med sin steddatter født 1996 og i samme tidsrum adskillige gange at have haft analt samleje. Fængsel i 3½ år.
2008.2345	30.000	Forsøg på voldtægt. I byretten kun straffet for anden kønslig omgængelse med 4 mdrs. fængsel og 15.000 kr. i godtgørelse, men landsretten henførte under dissens forholdet under forsøg på voldtægt. 1½ års fængsel og udvisning.

1.3) Lf. Medd:

13/2009 Ø	75.000	17-årig T dømt for drug rape ved at blande sovemedicin i drink, som han fik K til at drikke, hvorefter han, da hun var ude af stand til at modsætte sig handlingen, gennemførte samleje med hende. Godtgørelsen og straffen på 1½ års fængsel stadfæstet af landsretten.
-----------	--------	--

2) Manddrab, vold og personskade

2.1) Tfk

2008.428 Ø	0	Ikke godtgørelse til tidl. samleverske, der blev stukket i maven med daggert med bladlængde på 23 cm, der krævede øjeblikkelig hospitalsindlæggelse. Landsretten til-
------------	---	---

trådte, at den vold, som forurettede var udsat for, uanset voldens farlighed ikke havde været af en sådan karakter, at den kunne danne grundlag for godtgørelse efter EAL § 26, stk. 3. T tidl. dømt for vold. Fængsel i 10 mdr. stadfæstet af landsretten.

2008.624 Ø	100.000	Manddrab og røveri. T3 blev dømt herfor, mens de medtiltalte blev dømt efter § 245, idet afdøde var blevet stukket med en kniv i halsen. Hhv. 12 år og 2 års fængsel. Afdødes far blev i overensstemmelse med påstanden tillagt 100.000 efter EAL § 26 a, retten lagde vægt på, at afdøde stod faderen nær, og at faderen havde overværet drabet. Øvrige krav henvist til civilt søgsmål.
------------	---------	---

2.2) UfR:

2008.1497 Ø	0	Påkørte med høj hastighed 2 personer, der netop var stegget af bussen. Straffelovens § 252 og § 249. Fængsel i 10 måneder og ubetinget frakendelse, men frifundet for torterstatning, da der ikke var en særlig krænkelse af personlig integritet. Sagen videreført civilt til landsretten, der efter gennemgang af forarbejder stadfæstede resultatet. Der var bl.a. ikke tale om et "forsætligt angreb".
-------------	---	--

2.3) Lf. Medd:

62/2008 B	20.000	Længerevarende grov og krænkende vold, blufærdighedskrænkelser og frihedsberøvelse begået af 7 piger i alderen 15-18 år mod jævnaldrende pige K. Straffe mellem 4-6 måneder, heraf 3 måneder betinget. Godtgørelsen efter påstand.
-----------	--------	--

3) Andet

3.1) TfK

2008.395 Ø	80.000	Se ovenfor under pkt. 1.1. Voldtægt mv. samt frihedsberøvelse i 11 timer af 15-årig pige henført under § 261, stk. 2.
------------	--------	---

3.2) UfR

2008.2379 Ø	10.000 50.000	K og T dømt for menneskehandel og prostitution ved over en længere periode at have importeret tjekkiske prostituerede og opkrævet beløb fra de pågældende. Straffe på 2 og 3½ års fængsel. Tortgodtgørelserne væsentlig mindre end påstået, én fik nedsat godtgørelsen i anken til 10.000 på grund af den korte gerningsperiode.
-------------	------------------	--

3.3) Lf. Medd:

62/2008 B	20.000	Længerevarende grov og krænkende vold, blufærdighedskrænkelse og frihedsberøvelse begået af 7 piger i alderen 15-18 år mod jævnaldrende pige K. Straffe mellem 4-6 måneder, heraf 3 måneder betinget. Godtgørelsen efter påstand.
-----------	--------	---

86/2008 Ø	10.000 50.000	Se ovenfor under pkt. 3.2 U 2008.2379 Ø
-----------	------------------	---

4) Pårørende**4.2) UfR:**

2008.1477 Ø	100.000	T dræbte sin tidligere kæreste og blev idømt 12 år for manddrab. T ₂ og T ₃ straffet med fængsel i 4 måneder for overtrædelse af straffelovens § 253. Afdødes mor måtte anses som en efterlevende, der stod afdøde særligt nær. Efter karakteren af den pådømte kriminalitet havde moderen krav på godtgørelse, der fastsattes som påstået i nævningesagen.
-------------	---------	--

4.3) Lf. Medd:

53/2008 B	50.000	Færdselsdrab med høj hastighed, hvorved 3 personer blev dræbt og 4 andre personer udsat for livsfare. Fængsel i 2 år og 3 mdr. 5 mindreårige børn, efterladte efter to af de afdøde trafikofre fik hver 50.000 i godtgørelse, særligt efter graden af den hensynsløshed, som T havde udvist.
-----------	--------	--

54/2008 Ø 100.000 Under et røverisk overfald mod en pusher, blev denne dræbt af et kraftigt knivstik ved kravebenet. Gerningsmanden idømt 12 års fængsel, medvirkerne til røveriet 2 år efter § 245 og § 288. Godtgørelse som påstået til afdødes far, der overværede drabet.

Landsforeningens Meddelelse 11/2008

Forsvarerbeskikkelse - Klageretten - Kontradiktion

Retsplejelovens § 733 og § 736

To advokater i en sag med 3 arrestanter blev frataget beskikkelsen i byretten, da den ene, B, først kunne give møde til hovedforhandling i december. Begge kærede til Klageretten, der bemærkede, at byretten burde have givet advokaterne lejlighed til at udtale sig, inden man foretog ombeskikkelse.

For den ene advokat, A, var hans kalender ikke til hinder for berammelse. Ombeskikkelsen blev derfor ophævet. Den anden advokat, B, havde foreslået flere datoer i december forud for det seneste af retten fastsatte tidspunkt, og da den berammede hovedforhandling i oktober alligevel måtte omberammes som følge af, at en af de medtiltalte skulle deltage i en hovedforhandling i landsretten, fandt Klageretten ikke, at der var tilstrækkeligt grundlag for at tilbagekalde B's beskikkelse. Ombeskikkelsen blev derfor ophævet.

Den Særlige Klageret, kendelserne K-167-08 og K-168-08, 30/9 2008

Ved et retsmøde i Retten i Aalborg den 4/9 2008, hvor ingen var mødt, fremlagdes faxskrivelser af samme dato fra sekretæren for A og B (fra samme kontor, ER).

Dommeren bemærkede, at det på baggrund af det nu oplyste måtte konstateres, at det tidligste tidspunkt, hvor såvel B som A kunne give møde, var den 8. og 9. december 2008.

Der afsagdes herefter sålydende

K E N D E L S E:

"Når henses til, at der er rejst tiltale for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 281, stk. 1, jr. § 286, stk. 1 og når henses til, at medtiltalte T's forsvarer efter det oplyste kan møde ved hovedforhandlingen den 23. og 24. oktober 2008, og når henses til, at alle

de tre tiltalte har været frihedsberøvet siden den 12. august 2008, og når yderligere henses til, at advokat B og advokat A tidligst kan deltage i hovedforhandling den 8. og 9. december 2008, finder retten, at sagens gennemførelse under medvirken af advokat B og A som forsvarere for henholdsvis S og R, vil medføre en sådan forsinkelse af sagen, at der for disse tiltalte bør beskikkes andre forsvarere fra kredsen af beføretede forsvarere i Aalborg retskreds.

Betingelserne for tilbagekaldelse af beskikkelsen for advokat B, Århus og advokat A, Århus, er derfor til stede, jf. retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, hvorfor

bestemmes:

Beskikkelse af advokat B som advokat for S og advokat A som advokat for R af 15. august 2008, tilbagekaldes.

Retten berammede herefter sagen til hovedforhandling til foretagelse

torsdag den 23. oktober 2008 kl. 12.00

og

fredag den 24. oktober 2008 kl. 9.15."

Retten beskikkede herefter nogle lokale advokater for S og R.

A og B kærede til Den Særlige Klageret med påstand om, at kendelsen blev ophævet, således at de begge fortsat var beskikkede. A's primære påstand var dog, at byrettens kendelse kendtes ugyldig.

Klageretten konstaterede, at klienterne S og R havde været varetægtsfængslet siden 12/8 2008 på RPL § 762, stk. 1, nr. 2 og 3, og der var i alt tre tiltalte i sagen, som alle fortsat var varetægtsfængslede.

Klienterne havde kort efter varetægtsfængslingen begge bedt om at få beskikket B som forsvarer. Men det blev A, der blev beskikket for den ene, idet retten bemærkede, at det ikke kunne udelukkes, at der kunne opstå interessekonflikt mellem R og S, hvorfor retten fandt, at de to sigtede ikke burde have samme forsvarer.

Ved anklageskrift af 1/9 2008 blev der rejst tiltale for bl.a. afpresning af grov karakter og for R's vedkommende vidnetrusler. Sagens forventede varighed var 1½ dag. Byretten tilbød en række dage fra midten af oktober frem til den 4.-5. december.

Den tredje forsvarer kunne de fleste af dagene, bortset fra de to første dage i midten af oktober. Det hed videre i byrettens retsbog af 3/9 2008:

"Sekretæren for advokat B og A har oplyst, at det tidligste tidspunkt, som disse forsvarere kan møde, i forhold til de tilbudte dage, er den 4. og 5. december."

Af fortsat retsbog af 3/9 2008 fremgik følgende:

"Dommeren bemærkede, at der har været rettet telefonisk henvendelse til sekretæren for advokaterne B og A, der havde oplyst, at advokat B alligevel ikke var i stand til at møde den 4. og 5. december.

Dommeren bestemte herefter, at der skal rettes ny henvendelse til advokaterne B og A med opfordring til, at disse advokater meddeler, på hvilke to sammenhængende dage de vil kunne møde til hovedforhandling i tidsrummet fra 1. oktober til 4. december d.å."

Ved telefaxskrivelse af 4. september 2008 oplyste advokat A over for Retten i Aalborg, at han havde følgende ledige dage fra oktober måned 2008: 16. oktober, 3., 4., 5., 8., 9., 11., 15., 17., 18. og 19. december 2008.

Advokat A anførte bl.a. over for Klageretten navnlig, at det forhold, at der er to advokater fra samme kontor, der er beskikket i samme sag, ikke kan medføre, at begge advokater automatisk afbeskikkes, blot fordi de to advokater ikke kan deltage i hovedforhandlingen på samme datoer. Han havde tilbudt flere datoer. Han havde ikke haft lejlighed til at udtale sig. I øvrigt skulle hovedforhandlingen alligevel omberammes, da hans klient R skulle deltage i en hovedforhandling i landsretten den 23. oktober 2008.

Byretten henholdt sig til afgørelsen. Statsadvokaten udtalte, at der ikke havde været grundlag for at tilbagekalde beskikkelsen af A, der havde meddelt retten, at han var i stand til at møde på flere af de af retten foreslåede datoer.

Resten er citat af kendelsen vedr. A:

"I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Poul Sørensen, Mogens Kroman, Hans Ulrik Bruhn, Gorm Toftegaard Nielsen og Jakob Lund Poulsen.

Klageretten bemærker, at Retten i Aalborg i forbindelse med berammelsen af sagen burde have givet advokat A lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet om sagens berammelse og om tilbagekaldelse af hans beskikkelse som forsvarer for R. Klageretten

finder dog, at den manglende høring ikke i sig selv kan medføre, at den afsagte kendelse skal ophæves.

Retten i Aalborg foreslog en række datoer som mulige tidspunkter for hovedforhandling, herunder den 4.-5. december 2008. Advokat A oplyste over for retten, at han kunne deltage i hovedforhandling den 4.-5. december 2008. Under henvisning hertil finder Klageretten, at retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, ikke giver grundlag for at tilbagekalde beskikkelsen af advokat A som forsvarer for R.

Herefter tages kærendes subsidiære påstand til følge.

Thi bestemmes:

Den påkærede kendelse ophæves, således at advokat A på ny beskikkes som forsvarer for R."

B anførte i sin kære til Klageretten ligeledes, at hverken han eller klienten havde haft lejlighed til at udtale sig. Han havde et særligt tillidsforhold til sin klient. Han var i stand til at møde få dage efter de dage, som retten havde tilbudt. Sagen skulle alligevel omberammes på grund af R's møde i en anden sag, og endelig

"at afbeskikkelse efter den nye bestemmelse i retsplejelovens § 732, stk. 2, er tiltænkt mindre sager, som på grund af en forsvarers forhold bliver forsinket i mere end tre måneder, at den foreliggende sag er en større sag, der strækker sig over to dage, og at der ingen garanti er for, at en eventuelt ny forsvarer, som hans klient ikke ønsker, kan møde flere dage."

Byretten henholdt sig til afgørelsen, og her støttede anklagemyndigheden byrettens afgørelse. En forsinkelse på 1½ måned i det konkrete tilfælde var tilstrækkeligt til, at betingelserne i RPL § 732, stk. 2, var opfyldt. Anklagemyndigheden lagde vægt på sagens forholdsvis ukomplicerede karakter, at der var tale om en arrestantsag, at der var en anden forsvarer, der kunne give møde, og at der var rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 281.

De samme dommere afsagde følgende kendelse:

"Klageretten bemærker, at Retten i Aalborg i forbindelse med berammelsen af sagen burde have givet advokat B lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet om sagens berammelse og tilbagekaldelse af hans beskikkelse som forsvarer for S. Klageretten finder dog, at den manglende høring ikke i sig selv kan medføre, at den afsagte kendelse skal ophæves.

Retten i Aalborg foreslog en række datoer som mulige tidspunkter for hovedforhandling, idet den 4.-5. december 2008 var det seneste datoforslag. Advokat B kunne ikke deltage den 4.-5. december 2008, men foreslog den 1.-2. december og den 8.-9. december 2008 som mulige tidspunkter for hovedforhandling. Under henvisning hertil og til, at den berammede hovedforhandling må omberammes som følge af, at en af de medtiltalte skal deltage i en hovedforhandling i Vestre Landsret den 23. oktober 2008, finder Klageretten, at der ikke i retsplejelovens § 736, stk. 2, jf. § 733, stk. 2, er tilstrækkeligt grundlag for, at beskikkelsen af advokat B som forsvarer for S tilbagekaldes. Det forhold, at tiltalte er fængslet, og at der er medtiltalte i sagen, kan under de givne omstændigheder ikke føre til andet resultat.

Thi bestemmes:

Den påkærede kendelse ophæves, således at advokat B på ny beskikkes som forsvarer for S."

Landsforeningens Meddelelse 12/2009

Beslaglæggelse, ulovlig - Lang sagsbehandlingstid

Retsplejelovens § 806

Nogle smykker var blevet beslaglagt i forbindelse med B's varetægtsfængsling den 30/8 2007. Ved byrettens dom den 24/10 2007 blev visse effekter konfiskeret, men ikke en ring, en armlænke og en halskæde. Forsvareren søgte forgæves at få disse effekter udleveret til B ved skrivelser af 19/11 og 20/12 2007. Først den 10/6 2008 blev spørgsmålet indbragt for byretten, der den 23/7 2008 afsagde kendelse om beslaglæggelse til dækning af sagsomkostninger. Landsretten lagde vægt på den meget betydelige overskridelse af fristen for indbringelse af spørgsmålet og godkendte ikke beslaglæggelsen (dissens).

ØL 24. afd. kære nr. S-2304-08, 20/10 2008

Der henvises vedr. forhistorien og byrettens resultat til ovennævnte resumé. Resten er citat af landsrettens kendelse:

"I besvarelse af landsrettens forespørgsel om sagsforløbet har anklagemyndigheden ved brev af 26. september 2008 henvist til redegørelse af 11. september 2008 fra Københavns Politi, Advokatur City. Af redegørelsen fremgår bl.a., at det i dag ikke ses at være muligt at rekonstruere processen nøjere. Det beklages, at forsvarerens an-

modninger om udlevering af de pågældende smykker ikke er blevet tolket som anledning til straks at indbringe spørgsmålet om (fortsat) beslaglæggelse for Københavns Byret.

Det er ubestridt, at B har betydelig gæld til det offentlige, herunder er hans "Gæld til politiet" ifølge den foreliggende restanceoversigt opgjort til ca. 121.900 kr.

Landsrettens begrundelse og resultat

To dommere (Linde Jensen og Jens Berg) udtaler:

Efter retsplejelovens § 1002, stk. 1, finder reglerne i kapitel 74 om beslaglæggelse til sikkerhed for det offentliges krav på bl.a. sagsomkostninger og bødekraft tilsvarende anvendelse efter dom er afsagt. Efter retsplejelovens § 806, stk. 3, skal politiet efter anmodning herom snarest muligt og senest inden 24 timer forelægge beslaglæggelsen for retten, der ved kendelse afgør, om indgrebet kan godkendes.

Selvom formelle fejl i forbindelse med politiets rådighedsberøvelse ikke udelukker, at beslaglæggelse kan ske, jf. herved U.2005.1696H, lægger vi i denne sag ligesom byretten til grund, at politiets beslaglæggelse af de omhandlede smykker må anses for at være sket senest ved politiets modtagelse af advokat A's brev af 19. november 2007. Indbringelsen af beslaglæggelsen for byretten den 9. juni 2008 udgør herefter en meget betydelig overskridelse af fristen i retsplejelovens § 806, stk. 3, og der er ikke oplyst nærmere om grunden til fristoverskridelsen. Vi finder derfor på denne baggrund, at beslaglæggelsen af de omhandlede smykker ikke bør godkendes.

En dommer (Gunst Andersen) udtaler:

Af de grunde, som byretten har anført, findes beslaglæggelsen at burde godkendes.

Der afsiges kendelse af stemmeflertallet."

Landsforeningens Meddelelse 13/2009

Voldtægt - Drug rape - Erstatning

Straffelovens § 216, erstatningsansvarslovens § 26

T, der på gerningstidspunktet var 17 år, dømt for voldtægt ved at blande sovemedicin i en drink, som han fik K til at drikke, hvorefter han, da hun blev ude af stand til at modsætte sig handlingen, gennemførte samleje. Godtgørelse på 75.000 kr. og 1½ års fængsel stadfæstet af landsretten.

ØL 15. afd. a.s. S-3318-07, 29/4 2008

T, på gerningstidspunktet 17 år, men ved byrettens behandling 9 måneder efter 18 år, var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, ved i december 2006 imellem kl. 02.30 og kl. 06.00 i en lejlighed at have tiltvunget sig samleje med K, idet T blandede flunitrazepam (sovemedicin, ER) i en drink, som han herefter formåede K til at drikke, hvorefter T, da K herefter var ude af stand til at modsætte sig handlingen, gennemførte samleje med hende.

Der var påstand om ubetinget fængselsstraf. T, der var ustraffet, nægtede sig skyldig.

Der var en omfattende bevisførelse i byretten. T forklarede bl.a., at han forud for gerningstidspunktet havde sovet én gang sammen med K, men uden at have haft samleje.

T bekræftede, at de havde været i en lejlighed tilhørende en kammerat sammen med tre mandlige bekendte. Der blev nydt en del spiritus. K var ikke mere beruset end de øvrige. De kyssede og gik ind i soveværelset, hvor de tog tøjet af. Han var ikke i stand til at gennemføre samleje. K gav ham i stedet et blowjob. 3-4 kvarter senere prøvede de igen at have samleje, men det lykkedes ikke. Han var oppe i K. Hun gjorde ikke modstand, og hun sagde ikke, at han skulle lade være. Da han ikke svarede på spørgsmålet, om de skulle være kærester, blev hun sur og gik ind i stuen.

Han havde tidligere været kæreste med K's storesøster. Han gik fra denne, og hun anmeldte ham for et røveri, som intet havde på sig.

K forklarede bl.a., at hun tidligere havde overnattet hos T halvdan år forud for gerningstidspunktet. Der var ikke noget mellem dem. De havde ikke ligget og nusset. T havde spurgt, om hun og en veninde var interesseret i at se hans nye lejlighed. Veninden kom ikke med, men hun regnede med, at der ville være andre veninder. I lejligheden var der imidlertid ingen, hun kendte. Der var to andre. Senere kom en tredje, M, der medbragte spiritus. Hun fik tre glas. T skænkede en vodka op. Derpå gik han ud i gangen, og M fulgte med. Hun spurgte, hvad han skulle med hendes drink. Han svarede, at han tog den med, fordi han skulle tale i mobil. M hældte cola i, og bagefter rakte D hende drinken - sådan drik-drik agtigt.

Det næste, hun huskede, var, at hun kom til sig selv i et værelse uden bukser og underbukser, og at T havde tissemanden oppe i hende. Hun sagde, at hun ikke ville, men det svarede T ikke på. Hendes erindring var glimtvis, men senere forlangte T, at hun skulle sutte hans lem. Han fik ikke udløsning. Hun blev liggende på sengen, og T stak

tissemanden op i hende og gjorde samlejebevægelser. Derpå huskede hun, at en neger lå ved siden af hende.

Hun var inde i stuen, men gik tilbage til T, der kaldte på hende og tog resten af hendes tøj af og trængte ind i hende og forlangte, at hun skulle sutte på hans lem. Han holdt hende hoved fast, og hun mærkede, at han fik udløsning. Han slap sit tag, og hun tog sit tøj på. Hun forlod lejligheden kl. 6 og opsøgte nogle bekendte, der opfordrede hende til at anmelde forholdet, hvilket hun i første omgang ikke ville.

Siden henvendte hun sig dog på Rigshospitalet og blev undersøgt, dog ikke for indtagelse af stoffer, da hun ikke ville anmelde forholdet. Da hun opdagede, at hun var blevet intimbarberet, og man på urinprøven kunne konstatere, at hun havde fået stoffer, bestemte hun sig for at gå til politiet.

T's tre venner havde ikke bemærket noget unormalt. Afrikaneren forklarede bl.a., at T og K havde forladt stuen og gik ind på et værelse. Han gik ud fra, at det var for at sove. Der var ikke noget med tvang. To af vennerne havde set T og K kysse hinanden.

Lægeattesten vedr. K viste blå mærker på underarm og håndled. Der var normale gynækologiske forhold. Hun fandtes påvirket af flunitrazepam og hash. Sagen blev forelagt Retslægerådet bl.a. med henblik på tilbageregning på de forefundne kvanta. Retslægerådet svarede bl.a. bekræftende på, at hun havde været hensat i en sådan tilstand, at hun var ude af stand til at modsætte sig handlingen, og at indtagelse af alkohol kunne forstærke effekten af sovemedicinen. Stoffet måtte anses for at høre til de hyppigst anvendte ved drug rape.

Byretten fandt det ubetænkeligt at lægge til grund, at der i det, K fik at drikke, var kommet et stærkt bedøvende middel, og at det var T, der havde kommet det bedøvende middel i hende drink eller i hvert fald havde været fuldstændig klar over, at der var et bedøvende stof i det, hun fik at drikke.

Retten fortsatte dommen side 9:

"Både efter tiltaltes og K's forklaring har tiltalte haft samleje og oralsex med K.

K var efter det fastlagte hensat i en tilstand, i hvilken hun ikke kunne modsætte sig tiltaltes seksuelle handlinger. Hensættelse i en sådan tilstand skal efter straffelovens § 216, stk. 1, 2. punktum, sidestilles med vold.

Tiltalte har herefter begået voldtægt. Forseelsen kan tilregnes tiltalte som forsætlig.

Efter det anførte er tiltalte skyldig i tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 1 år 6 måneder, jf. straffelovens § 216, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen som formildende momenter lagt vægt på, at tiltalte ikke tidligere er straffet, og at han var 17 år på gerningstidspunktet.

Efter den juridiske dommers bestemmelse fastsættes godtgørelsen efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, til 75.000 kr. De øvrige dele af det rejste erstatningskrav henskydes til civilt søgsmål efter retsplejelovens § 991, stk. 4."

T ankede med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærpeelse.

K forklarede bl.a. supplerende, at hun ikke havde mistanke om, at der blev skænket andet op i glasset. Hun ville ikke afvise, at hun havde røget hash. Hun var sikker på, at hun var blevet intimbarberet under episoden.

Forklaringen fra T's tre venner blev dokumenteret.

Landsretten udtalte:

"Også efter bevisførelsen for landsretten findes tiltalte af de grunde, der er anført i dommen, skyldig efter anklageskriftet.

Straffen findes af de grunde, der er anført af byretten, passende fastsat.

De juridiske dommere tiltræder dommens bestemmelser om betaling af godtgørelse. I øvrigt henvises det rejste erstatningskrav, der ikke er nærmere dokumenteret, til civilt søgsmål eller behandling ved Erstatningsnævnet.

Landsretten stadfæster derfor dommen."

Landsforeningens Meddelelse 14/2009

Vold i trafikken - Samfundstjeneste

Straffelovens § 62 og § 244

T på 34 år havde, efter hvad han oplevede som en medtrafikanter M's chikanekørsel, bragt M's vogn til standsning med en hård opbremsning og slået M i ansigtet. Fængsel i 30 dage betinget af samfundstjeneste i 30 timer.

Københavns Byret S 4-21296/2008, 6/11 2008

T på 34 år var tiltalt for 4 forhold i august 2008. Dels havde han overhalet M's personbil højre om (forhold 1), dels havde han svinget ind foran M's bil og bremsset, så denne ikke kunne undgå kollision (forhold 2), dels havde han efter trafikal uoverensstemmelse slået M i ansigtet - efter anklageskriftet med knyttet hånd - hvorved M pådrog sig en rift på indersiden af læben, straffelovens § 244 (forhold 3), og endelig havde han forladt stedet uden at oplyse navn og generalia til M (forhold 4).

Der var påstand om fængselsstraf. T erkendte forhold 2 og 4, men påstod frifindelse i de øvrige forhold.

Det fremgik bl.a. af bevisførelsen, at T, efter at have ventet bag M på at komme ud på en mere befærdet vej, havde dyttet ad M. M havde svaret igen med at gøre en bevægelse med armen, hvorved han kom til at svinge ind mod T's vognbane, hvor de kørte ved siden af hinanden. T måtte derfor svinge videre ind i en højresvingbane. Han accelererede og kørte ind foran M og lavede en hård opbremsning for at komme i kontakt med M.

Mod sin benægtelse blev han dømt for at have slået M, dog ikke med knyttet hånd (dissens for frifindelse i dette forhold).

Retten bemærkede:

"Straffen fastsættes til fængsel i 30 dage, jf. straffelovens § 244 og færdselslovens § 118, jf. § 21, stk. 1 og § 3, stk. 1 og § 9, stk. 1.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2.

Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 30 timer, jf. straffelovens §§ 62 og 63."

- oo0oo -

Forsvareren henviste bl.a. til TfK 2006.514 Ø identisk med Lf.Medd. 2006.35 Ø, samt yderligere Lf.Medd. 2006.71 Ø og 2006.493 V.

Vold mod politiet - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 119

T på 24 år dømt for at knipse en tændt cigaret i retning mod en gruppe betjente, hvorved en af dem blev ramt på øjenlåget. Retten lagde ved strafudmålingen vægt på den ringe forvoldte skade og T's gode personlige forhold og idømte 30 dages betinget fængsel.

Københavns Byret SS 3-15800/2008, 11/11 2008

T på 24 år var tiltalt for i februar 2008 om natten uden for et værtshus på Strøget at have overfaldet politibetjent K, idet han knipsede et tændt cigaretskod i retning af en gruppe uniformerede betjente, hvorved K blev ramt på venstre øjenlåg ved næseryggen.

Der var påstand om fængselsstraf. T påstod frifindelse.

Han forklarede bl.a., at han var halvfuld den pågældende aften. Der foregik vist noget tumult på gaden, som han prøvede at standse. Politiet kom til og bad ham og hans kæreste om at forlade stedet. I forbindelse hermed blev hans kæreste skubbet af politiet og faldt, og han ville forsøge at hjælpe hende op, hvorfor han kastede sin smøg fra sig. Det var ikke meningen, at han ville ramme nogen. Politibetjentene stod ca. 1,5 m væk. Han var irriteret, fordi de havde skubbet hans kæreste.

Politibetjent K fortalte bl.a., at der var larm og ballade. Politiet bad to personer om at forlade stedet, hvilket de ikke ville. Herefter skubbede en af vidnets kolleger, vistnok delingsføreren, til en pige, som lod sig falde. Den anden, en fyr, blev tydeligvis irriteret og knipsede på en afstand af ca. 3 m sin tændte cigaret efter vidnet, der blev ramt på øjenlåget. Efterfølgende var der et sår, der dannede skorpe. Hun fik ikke yderligere skader. Det kunne godt passe, at hun tidligere havde forklaret, at der blev puffet til T af politiet.

En anden politibetjent M forklarede bl.a., at vidnets delingsfører sagde, at folk skulle forlade stedet. T og en pige ville ikke forlade stedet. Politiet forsøgte herefter at presse dem væk. På et tidspunkt faldt pigen. T blev sur og vendte sig mod politiet og råbte til dem. Herefter kastede han en cigaret over mod dem - han knipsede den i øjenhøjde. Cigaretten røg forbi vidnet. T stod ca. 1,5 m væk fra politiet. Politibetjenten, der blev ramt, stod bag ved vidnet, så vidnet kunne ikke se, hvor langt hun stod fra tiltalte.

Af en lægeattest fremgik, at der sås et lille brandmærke på venstre øvre øjenlåg.

T var ophørt med en uddannelse, men ville tale med kommunen om sine muligheder for at komme i gang med noget.

Han havde en dom fra april 2008 for tyveri, til dels forsøg, med betinget fængsel i 60 dage.

Retten fandt politibetjentenes forklaringer særdeles troværdige og fandt T skyldig i overensstemmelse med tiltalen og idømte fængsel i 30 dage og tilføjede:

"Straffen skal undtagelsesvist ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på den ringe forvoldte skade og tiltaltes gode personlige forhold, herunder at han ikke tidligere er straffet af betydning for sagen.

Den betingede dom afsagt af retten i Glostrup den 16. april 2008 udløses ikke, da der ikke er tale om ligartet kriminalitet, jf. straffelovens § 61, stk. 2, nr. 2."

Betingelserne omfattede en prøvetid på 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 16/2009

Vold - Samfundstjeneste

Straffelovens § 62 og § 244

T på 33 år dømt for knytnæveslag på spisested, hvor han mente, at A havde grinnet af T's berusede ven, der var faldet omkuld ude på gaden foran spisestedet. Fængsel i 40 dage betinget af 30 timers samfundstjeneste.

Københavns Byret SS 3-22021/2008, 25/11 2008

T på 33 år var tiltalt for vold efter straffelovens § 244, ved i september 2008 kl. 04.23 på en Shawama-bar i Istedgade at have slået A i ansigtet med knyttet hånd, hvorved denne pådrog sig en syningskrævende flænge ved overlæben.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf. T påstod frifindelse.

Det fremgik bl.a. af T's forklaring, at han var blevet beruset i løbet af natten. Han huskede ikke, at han havde været i Istedgade eller oppe at toppes med nogen. Han huskede at være vågnet op på en politistation uden at ane, hvor han var.

A forklarede bl.a., at han havde siddet og spist på Shawama-baren sammen med to bekendte ved et vindue ud mod Istedgade. Han så to mænd på fortovet, hvoraf den ene faldt og ramte ruden. A og vennerne kiggede på hinanden og smilede lidt af det uden at være hånlige. Den anden mand slog på ruden og kiggede truende på ham. Manden kom ind, over til vidnet og umiddelbart efter slog han vidnet i ansigtet med en knyttet næve. Senere udpegede vidnet manden, der var tilbageholdt af politiet.

A's veninde V forklarede bl.a., at de smilede lidt, da T's ledsager faldt ind i ruden. T kom ind. Måske havde han opfattet, at de grinede onskabsfuldt, men sådan var det ikke. Hun så T slå A i ansigtet med et knytnæveslag. Hun udpegede siden T, der var tilbageholdt af politiet.

En gæst G havde været alene på Shawama-baren og forklarede bl.a., at han så en mand slå A med et knytnæveslag i ansigtet. Det blødte efter slaget. Han mente ikke, at der var nogen ordveksling. Politiet stod senere med to personer, hvoraf den ene var den mand, der havde slået.

Iflg. lægeattest var der en 1 cm lang flænge mellem overlæben og næsen. Flængen var gennemgående og blev syet.

T var egnet til samfundstjeneste og ustraffet.

Retten udtalte:

"Efter vidnernes sikre forklaringer finder retten det bevist, at tiltalte, uden at forurettede havde givet rimelig anledning dertil, havde givet forurettede et knytnæveslag i ansigtet.

Straffen fastsættes til fængsel i 40 dage, jf. straffelovens § 244.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at der er tale om et knytnæveslag, og at forurettede ikke havde givet anledning dertil.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på, at tiltalte ikke tidligere er straffet og har gode personlige forhold, samt at skaden er begrænset.

Tiltalte skal herunder udføre samfundstjeneste i 30 timer, jf. straffelovens §§ 62 og 63."

Prøvetiden blev sat til 2 år, tilsynet til 1 år og afviklingstiden 8 måneder.

Landsforeningens Meddelelse 17/2009

Vold - Unge lovovertrædere - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 244

T havde kort forinden sin 17-års fødselsdag tildelt en tidligere kollega A et slag i ansigtet. De resterende slag og spark blev pareret af A. Straffen blev udmålt til 40 dages fængsel, der blev gjort betinget af tilsyn og foranstaltninger af henholdsvis Kriminalforsorgen og kommunen.

Retten på Frederiksberg SS 1-7081/2008, 1/12 2008

T, nu 17 år, men på gerningstidspunktet 16 år, var tiltalt for i juni 2008 på gaden at have tildelt A 3-4 slag i ansigtet med knyttet hånd samt 3-4 spark på kroppen og i ansigtet.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf (se nedenfor efter domsreferatet, ER). T, der var ustraffet, nægtede sig skyldig.

Forklaringerne fremgår ikke af dommen. (Se nedenfor efter dommen, ER).

Der var fremlagt en politiattest for A, der havde en hævelse ved højre øje. Der var en let hævelse af højre kæbeled, men intet brud. Der var ømhed i brystkassen og maven, men ingen mærker at se.

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Det lægges til grund, at tiltalte har overfaldet A med knytnæveslag og spark. Af de tildelte slag og spark ramte et knytnæveslag A under højre øje. De resterende slag og spark blev pareret af A. Der er ved bevisvurderingen lagt vægt på A's forklaring, der er understøttet ved videooptagelse fra FOA's videoovervågning samt forklaringerne afgivet af K og Q. Retten har ved bevisvurderingen tilsidesat tiltaltes forklaring.

Efter det anførte er tiltalte skyldig efter tiltalen.

Straffen fastsættes til fængsel i 40 dage, jf. straffelovens § 244.

Straffen skal ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på, at tiltalte ikke tidligere er straffet og på tiltaltes unge alder."

Blandt vilkårene var en prøvetid på 2 år på vilkår

"at tiltalte efter kommunens nærmere bestemmelser undergiver sig foranstaltninger i medfør af lov om social service § 52, indtil det fyldte 18. år og derpå indtil d. 1. december 2009, undergiver sig tilsyn af Kriminalforsorgen."

Under domsforhandlingen ville anklagemyndigheden ikke udtale sig mod en dom til samfundstjeneste og ville have sagen udsat herpå, idet en sådan undersøgelse ikke var indhentet på anklagemyndighedens initiativ. Forsvareren protesterede herimod, idet sagen var egnet til at blive afgjort med en betinget dom med vilkår, som af kommunen foreslået. Retten udsatte ikke sagen, men afsagde dom i det berammede retsmøde.

Efter A's forklaring var han blevet passet op af T som følge af, at T var blevet bortvist fra sit job efter mistanke om tyveri. T bestred i det hele at have slået A.

Landsforeningens Meddelelse 18/2009

Behandlingsdom - Ophævelse - Proportionalitet - Retslægerådet

Straffelovens § 72

T var i 1998 idømt en anbringelsesdom for bl.a. blufærdighedskrænkelse samt forsøg på voldtægt af mindreårige. Ved landsrettens kendelse i 2004 blev foranstaltningen ændret til en behandlingsdom. T begærede nu foranstaltningen ophævet. Retslægerådet kunne ikke anbefale dette, da T fortsat var præget af udtalte symptomer på skizofreni, havde ringe sygdomsindsigt og ikke var tilstrækkelig stabil. Byretten fulgte dette synspunkt.

Landsretten lagde vægt på, at der ikke havde været domfældelser siden 1998, og at T i en længere periode forud for en indlæggelse i 2005 havde haft ophold hos sin mor i en længere periode. Den idømte foranstaltning havde nu været opretholdt i et tidsrum, der stod i åbenbart misforhold til længden af den straf, den begåede kriminalitet kunne have udløst. Selv om en lægelig vurdering ikke anbefalede ophævelse, fandt retten efter en samlet vurdering, at foranstaltningen nu burde ophæves.

ØL 18. afd. kære nr. S-1971-08, 29/10 2008

Vedr. forhistorien henvises til ovennævnte resumé. T påstod foranstaltningen ophævet. Det fremgik bl.a. af bevisførelsen for byretten, at moderen, der også var bi-standsværge, forklarede:

"... at domfældte siden 2004, hvor foranstaltningen blev ændret, er kommet hos hende så meget som muligt, og deltager i aktiviteter, som der ikke er mulighed for på hospitalet. Der har ikke været nogen problemer i den forbindelse. Domfældte bor for tiden i sin egen lejlighed, men er hos hende i fem ud af ugens syv dage.

I 2006 anmodede hun om at få sagen genoptaget, idet hun ønsker at få domfældte ud af det offentlige sygehussystem og al den medicin, der medfører uheldige bivirkninger. Domfældtes medicin er hidtil blevet nedtrappet alene på grund af hendes udtrykkelige krav herpå. Den seneste medicin, Leponex, er temmelig giftig. Det er hendes ønske og håb, at domfældte med den rette medicin og hjælp fra psykologer kan komme til at klare sig selv."

T's søster forklarede bl.a., at hun var indstillet på at tage et år fri for at tage sig af T. Planen var bl.a. at finde en medicin, der hjalp T, samt lægge en handlingsplan, hvori indgik samtaleterapi.

Hospitalet H udtalte i 2006 bl.a., at T led af en svært behandlelig skizofreni. I sidste kvartal af 2005 havde han en tendens til at blotte sig og var ved flere lejligheder blufærdighedskrænkende over for medpatienter. Den indtrufne bedring efter omlægning af den antipsykotiske medicin havde kun bestået i relativ kort tid.

Retslægerådet tiltrådte i 2006, at den idømte foranstaltning ikke blev ophævet.

En senere erklæring fra hospitalet H i 2007 udtalte bl.a., at T var fuldstændig urealistisk omkring sin sygdom og sit funktionsniveau og ikke var motiveret for behandling. Der havde under udslusning været tale om medicinsvigt. Risikoen for tilbagefald til ligesartet kriminalitet var af ikke ubetydeligt omfang.

Retslægerådet udtalte i november 2007, at T havde været indlagt 1997-2005 i et andet hospital S, før han blev indlagt på H i 2005. Forud herfor havde T været på orlov fra S, således at han reelt havde haft ophold hos moderen med ambulant kontakt til S's retspsykiatriske afdeling. Indlæggelsen på H var foranlediget af, at moderen ikke længere magtede at have T boende. T fik det bedre på H, men havde stadig ikke sygdomsindsigt og var ikke motiveret for behandling.

Selv om T var forsøgt udsluset til egen lejlighed, måtte dette opgives, da han stort set hele tiden opholdt sig hos moderen. Han magtede ikke at passe medicineringen og blev indlagt igen i S i november 2006, hvor der stadig ikke var sygdomsindsigt, og hvor han ikke var motiveret for at træne praktiske hverdagsfærdigheder. Han havde gradvist opholdt sig mindre og mindre i lejligheden til fordel for ophold i København (hos moderen).

Der var fortsat behov for at overvåge den medicinske behandling.

Ved en ny udtalelse fra januar 2008 udtalte Retslægerådet bl.a., at T fortsat havde brug for intensiv psykiatrisk behandling. På længere sigt var det planen at udsluse ham til et botilbud. Man kunne fortsat ikke anbefale en ophævelse af foranstaltningen.

Byretten fandt ikke på nuværende tidspunkt grundlag for at statuere, at der alene henset til forholdet mellem den tid, foranstaltningen havde været opretholdt, og den straf, som den begåede kriminalitet måtte antages at kunne have medført, burde ske ophævelse af den idømte foranstaltning.

T var ikke tilstrækkelig stabil på grund af den dårlige sygdomsindsigt og ringe forståelse for behovet for behandling heraf. Der blev desuden lagt vægt på risikoen for nye lovovertrædelser, såfremt forbedringen ikke varede ved, eller medicineringen ændredes.

T kærede til landsretten. Sagen blev behandlet mundtligt. Landsretten konstaterede, at T tidligere i 1996 var dømt efter straffelovens § 119, men blev fundet straffri. Der blev ikke fastsat nogen retsfølge.

Moderen forklarede bl.a., at hun allerede under anbringelsen havde T meget hjemme på besøg. Det havde aldrig givet anledning til problemer. Søsteren forklarede bl.a., at hun fortsat kunne tage fri et år, så hun kunne være sammen med T i hans lejlighed. Der havde ikke været nye episoder i de forløbne år. T var kommet i hendes hjem, hvor der var tre børn.

Landsrettens begrundelse og resultat:

"Det fremgår af Retslægerådets udtalelse af 28. januar 2008, at rådet har vurderet, at T's tilstand ikke er tilstrækkelig stabil til, at Retslægerådet kan anbefale ophævelse af den idømte foranstaltning. Retslægerådet har ved vurderingen lagt vægt på, at T fortsat er præget af udtalte symptomer på sin sindssygdom og fortsat har brug for psykia-

trisk behandling under indlæggelse, hvilket han har ringe forståelse for, ligesom han har ringe sygdomsindsigt.

T er ikke siden ved landsretsdommen af 27. marts 1998 dømt for strafbart forhold. Det lægges efter bevisførelsen, herunder (... T's mors ...) forklaring og indholdet af erklæringen af 9. november 2007 fra S, til grund, at T i en længere periode forud for indlæggelsen på H den 12. september 2005 havde fast ophold hos sin mor, og at han også både før og efter jævnligt har opholdt sig hos hende. Den idømte foranstaltning har nu været opretholdt i et tidsrum, der står i åbenbart misforhold til længden af den straf, som den begåede kriminalitet må antages at kunne have udløst, og karakteren af den kriminalitet, som T har begået, taler under de foreliggende omstændigheder ikke afgørende imod en ophævelse af den idømte foranstaltning. Herefter finder landsretten, selv om det af hensyn til T's behandling efter en lægelig vurdering ikke anbefales at ophæve foranstaltningen, efter en samlet vurdering, at foranstaltningen nu bør ophæves. Landsretten ændrer derfor kendelsen, således at den idømte foranstaltning ophæves."

Landsforeningens Meddelelse 19/2009

Røveri - Betinget og delvis betinget - Unge lovovertrædere - Ungdoms-sanktion ikke idømt

Straffelovens § 56, § 58, § 74 a og § 288

To unge mænd, B og C på henholdsvis 18 og 17 år, havde i forening med en 42-årig A begået røveri mod en mand i rullestol, som A besøgte, og hvor B og C trængte ind maskerede og bevæbnede med gaspistol. Udbyttet var 900 kr. og 5-6 pakker cigaretter. A fik som fællesstraf 2 års fængsel (reststraf 62 dage). B fik som fællesstraf 1½ års fængsel (tidl. betinget straf 5 måneder) - 6 måneder skulle afsones nu, resten blev gjort betinget. C, der var ustraffet, og for hvem anklagemyndigheden subsidiært havde påstået ungdomssanktion, fik betinget fængsel i 1 år.

Anklagemyndigheden ankede for alle 3 til skærpelse. Bort set fra, at landsretten idømte A en tillægsbøde for nogle færdselsforseelser, blev byrettens dom stadfæstet.

ØL 4. afd. a.s. S-2173-08, 29/9 2008

A på 42 år var tiltalt for 3 kørsler uden kørekort og forsøg på et villaindbrud, hvor han blev overrasket af beboeren.

B på 18 år var tiltalt for to tyverier på et skolehjem (hvor han ikke selv boede), hvor han stjal et digitalt kamera. Han blev frifundet for det andet tyveri på skolehjemmet.

B og C, sidstnævnte på 17 år, var tiltalt for indbrud på en kro, hvor de bl.a. skulle have stjålet tre fladskærme. De blev frifundet for dette forhold.

Sagens hovedforhold var forhold 8, hvor alle var tiltalt for røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, ved i april 2008 om eftermiddagen at have indfundet sig i M's lejlighed, hvor A under foregivende af at være på besøg hos M, som sad i kørestol, gav tegn til, at B og C, som var maskerede samt bevæbnede med pistol, kunne indfinde sig på bopælen, hvor B og C verbalt truede M til at udlevere 900 kr. og 5-6 pakker cigaretter.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf, for C subsidiært ungdoms-sanktion. Der blev påstået konfiskation af bl.a. en gaspistol, en foldekniv og en sort strikhue med huller hos B.

A erkendte tyveri og kørsler uden kørekort, men nægtede røveri, som B og C til gengæld erkendte. De nægtede til gengæld tyveriet på kroen og blev frifundet herfor.

Det fremgik bl.a. af forklaringerne, at A tidligere havde boet sammen med C's mor. A havde iflg. C indfundet sig på C's og moderens bopæl og foreslået, at de skulle "rulle" én. C ville have en ven med, hvis de skulle "rulle" én. Kort tid efter kom B til stede, og C talte med ham om, hvad A havde foreslået. Det endte med, at B sagde ja. De fik af A forklaret, at de skulle "rulle" M, der sad i kørestol. C kendte ikke M. C tog sin legetøjspistol med, og B lånte af C en foldekniv.

A havde forventet et udbytte på 20.000 kr. og penge på et kreditkort.

C havde pistolen fremme, men mente ikke, at han direkte havde sigtet på M.

A lod, som om han var meget bange, og foreslog M, at han skulle udlevere sit kreditkort, så de ikke alle blev slået ihjel.

B bekræftede forklaringen om A's forslag. Heller ikke B kendte M, men fik at vide, at denne sad i kørestol. B havde under planlægningen siddet og leget med en foldekniv, som han tog med. Det var ikke med henblik på brug under røveriet, og kniven var heller ikke fremme. B havde til M sagt, "Where is the money?" Han bekræftede, at C havde haft pistolen fremme og fægtet med den, men ikke direkte sigtet på nogen.

A havde til M sagt: "Giv dem kreditkortet, ellers bliver vi slået ihjel" Der var ingen aftale om fordeling af udbyttet.

M forklarede bl.a. som vidne, at han var lam i højre side. En bekendts bror kom på besøg. Han forlod vidnet nogle få minutter. Kort efter han var kommet tilbage, kom der to hætteklædte personer. De havde begge en pistol fremme. Vidnet fik en pistol i nakken. Det fik den besøgende også. Vidnet så ingen kniv. Vidnet erindrede ingen bemærkning om, at han skulle udlevere sit kreditkort.

A havde under grundlovsforhør bl.a. forklaret, at han ikke var i ledtog med røverne, der pegede med en pistol lige i panden på ham. (Der er ikke i dommen gengivet nogen forklaring fra hovedforhandlingen)

A var flere gange tidligere straffet for berigelseskriminalitet, senest i marts 2007 med fængsel i 6 måneder, der var en fællesstraf med en tidligere betinget dom. Reststraf 62 dage.

B var tidligere straffet senest i juni 2007 med fængsel i 5 måneder betinget (Kriminaliteten ikke angivet).

C var ustraffet. Alle var varetægtsarrestanter fra 18/4 2008 til byrettens dom den 8/7 2008.

Byretten fandt det efter B og C's erkendelse, der bestyrkedes ved det i øvrigt oplyste, bevist, at de var skyldige i forhold 8 efter anklageskriftet. Efter deres forklaringer sammenholdt med M's forklaring fandtes det endvidere bevist, at A var skyldig efter anklageskriftet. Retten fandt, at A havde været hovedmanden.

Straffen blev for A udmålt til fængsel i 2 år incl. reststraffen på 62 dage.

B fik en fællesstraf på fængsel i 1 år og 6 måneder som fællesstraf med den tidligere betingede straf på 5 måneder. 6 måneder af straffen skulle afsones nu, resten blev gjort betinget med prøvetid 2 år og tilsyn 1 år med behandling mod misbrug af alkohol og stoffer.

C fik 1 år betinget fængsel med prøvetid 2 år og hjælpeforanstaltninger fra kommunen frem til det 18. år.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse. A og B påstod formildelse. C stadfæstelse.

En socialrådgiver forklarede vedr. C, at kommunen ikke vurderede, at det ville være formålstjenligt at iværksætte nye foranstaltninger for C.

Landsretten udtalte:

"Fællesstraffen for tiltalte A findes passende, dog således at tiltalte tillige idømmes en bøde på 15.000 kr. for de tre overtrædelser af færdselslovens § 56, stk. 1, med forvandlingsstraf af fængsel i 10 dage.

Fællesstraffen for tiltalte B, herunder vilkårene for den betingede del, findes, henset til tiltaltes alder, passende.

Straffen for tiltalte C findes, henset til at tiltalte ikke tidligere er straffet, til tiltaltes alder og den skete varetægtsfængsling, på trods af kommunens udtalelse passende fastsat.

Tiltalte A har været frihedsberøvet under anken."

Da der ikke vedr. A havde været nedlagt bødepåstand for byretten, skulle han ikke betale sagsomkostninger for landsretten.

Kommunens udtalelse vedr. C er hverken gengivet i byrettens eller landsrettens dom.

Landsforeningens Meddelelse 20/2009

Erstatning for uforholdsmæssig varetægtsfængsling forud for betinget straf - Egen skyld

Retsplejelovens § 1018 a

E på 17 år havde været frihedsberøvet i 52 dage sigtet for et indbrudstyveri. Han ændrede forklaring undervejs, hvorfor der forelå delvis egen skyld, men Statsadvokaten var enig i, at der tilkom ham erstatning, henset til, at sagen endte med en betinget dom uden straffastsættelse.

Statsadvokaten for København SA1-2007-521-2225, 6/7 2007

E på 17 år var frihedsberøvet fra 26/11 2006 til 6/1 2007 sigtet for tyveri. Ved byretsdom den 23/1 2007 blev han straffet med en betinget dom uden straffastsættelse, bl.a. med vilkår, at han efter kommunens bestemmelse i 1 år undergav sig foranstaltninger om social service.

Det fremgik af dommen, der var behandlet som en tilståelsessag, at E blev dømt for tyveri ved gennem et åbentstående vindue i en stuelejlighed at have stjålet bl.a. to pas og en rygsæk med indhold til en værdi af ikke under 4.200 kr. Anklagemyndigheden nedlagde påstand om betinget straf uden straffastsættelse.

Statsadvokaten skrev i sin afgørelse af erstatningssagen:

"Frihedsberøvelsen står efter min opfattelse i misforhold til den idømte straf, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 2.

Jeg finder dog, at det erstatningsbeløb, Deres klient således efter denne bestemmelse kan tilkendes, bør nedsættes under hensyn til den grad af egen skyld, som Deres klient ved sin adfærd må anses for at have udvist, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 3.

Det fremgår af sagen, at politiet i forbindelse med efterforskningen af et indbrud på X-gade, 2200 København N, i kvarteret omkring gerningsstedet observerede en gruppe på fire mænd, herunder Deres klient, som svarede til det signalement af gerningsmændene, der var blevet givet. Ved visitation af Deres klient fandtes han i besiddelse af to pas stammende fra det netop begåede indbrud, ligesom en af de øvrige mænd i gruppen, da politiet kontaktede denne, smed et kamera fra sig, som senere viste sig at stamme fra et tidligere indbrud på Amager. Endvidere oplystes falsk navn på en af deltagerne i gruppen.

Deres klient og de øvrige tre personer i gruppen blev herefter anholdt og medtaget til politistationen. Her forklarede Deres klient, at han havde fundet de to pas, og at han slet ikke havde været i X-gade den pågældende aften. Deres klient oplyste endvidere, at han i løbet af aftenen op til anholdelsestidspunktet havde været sammen med de tre øvrigt anholdte, og at de bl.a. havde drukket.

Deres klient blev senere fremstillet i grundlovsforhør med henblik på varetægtsfængsling. Her nægtede Deres klient sig skyldig og ønskede derudover ikke at udtale sig.

Ved en genafhøring den 4. december 2006 ændrede Deres klient sin forklaring, idet han nu erkendte at have været involveret i indbruddet på X-gade og oplyste, at tre yderligere personer havde deltaget i dette, men at det ikke var de tre anholdte. Han ønskede ikke at oplyse hvem medgerningsmændene var.

På baggrund af ovenstående finder jeg, at Deres klient ved sin adfærd i forbindelse med anholdelsen af ham og i tiden derefter i en sådan grad har givet anledning til an-

holdelsen og den efterfølgende varetægtsfængsling af ham, at erstatningen bør nedsættes. Jeg har herved særlig lagt vægt på, *at* Deres klient ved anholdelsen fandtes i besiddelse af to pas stammende fra det netop begåede indbrud, og *at* han under sagsforløbet har afgivet indbyrdes modstridende forklaringer, navnlig om sit kendskab til deltagerne i den gruppe, han befandt sig i umiddelbart før anholdelsen. Den tilkendte erstatning nedsættes derfor skønsmæssigt med 50 pct.

Jeg skal endvidere bemærke, at jeg ikke har fundet grundlag for at yde Deres klient erstatning for uberettiget ransagning af lejlighed og legemsundersøgelse, da disse indgreb må anses for at være et underordnet accessorium til Deres klients frihedsberøvelse, hvorfor særskilt erstatning herfor ikke ydes. Der kan herved henvises til RM 1/2006 af 1. januar 2007, pkt. 3 og 4.

Erstatningsbeløbet kan herefter opgøres således:

Første døgn	5.000 kr.
51 efterfølgende døgn af 650 kr.	33.150 kr.
Egen skyld 50 pct.	<u>- 16.575 kr.</u>
I alt	21.575 kr."

Resten af brevet drejede sig bl.a. om renteberegning og mulig modregningsadgang i sagsomkostninger.

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at kravene for frihedsberøvelse vedr. én 17-årig medanholdt, for hvem påtale blev opgivet, blev indbragt for byretten, da anklagemyndigheden nægtede at yde erstatning. Byretten tillagde nedsat erstatning. Anklagemyndigheden har indbragt afgørelsen for landsretten. En anden medanholdt på 20 år, der blev dømt for hæleri og for at have opgivet falsk navn ved anholdelsen, men som ikke fik tillægsstraf, fik også nedsat erstatning for byretten, hvilken sag ligeledes af anklagemyndigheden er indbragt for landsretten.

Af uransagelige grunde var sagerne behandlet i Advokaturen for Personfarlig Kriminalitet.